

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1962,Wyklad-Piotra-Szubarczyka-o-dzialalnosci-mjr-Zygmunta-Szendzielarza-Lupaszk-Szc.html>
02.04.2026, 14:20

Wykład Piotra Szubarczyka o działalności mjr. Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki” - Szczecin, 4 marca 2008 r.

04.03.2008

4 marca 2008 r. w Sali Kominkowej Klubu 13 Muz przy pl. Żołnierza Polskiego 2 w Szczecinie odbył się wykład Piotra Szubarczyka (OBEP IPN w Gdańsku), jednego ze współautorów wystawy „Za świętą Sprawę - żołnierze »Łupaszki«”. Prelegent opowiedział o działalności mjr. Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki”, dowódcy V Wileńskiej Brygady Armii Krajowej, i jego żołnierzy. Już po zakończeniu działań wojennych brygada podjęła na Podkarpaciu, w Olsztyńskim i w rejonie Gdańska walkę z formacjami NKWD, UB i KBW, licząc na to, że ograniczona akcja zbrojna i propagandowa przygotuje Polaków zamieszkałych na tych terenach do wyborów planowanych na styczeń 1947 r. „Łupaszko” i jego przełożony, komendant Okręgu Wileńskiego Armii Krajowej ppłk Antoni Olechnowicz „Podhorecki”, liczyli na aliancką kontrolę nad tymi wyborami i przerwanie procesu sowietyzacji.

Aresztowany w 1948 r. mjr Szendzielarz został skazany na karę śmierci, wyrok wykonano 8 lutego 1951 r. w więzieniu na Mokotowie. Propaganda komunistyczna wielokrotnie znieważała po wojnie „Łupaszkę” i jego podkomendnych, nazywając ich bandytami. W 1993 r. Izba Wojskowa Sądu Najwyższego unieważniła wyrok śmierci.

W marcu 2007 r. Sejm RP przyjął uchwałę, w której zapisano: „mjr »Łupaszko« dobrze zasłużył się Ojczyźnie”. Mimo to, do dzisiaj w wystąpieniach publicznych znieważa się mjr Szendzielarza i jego żołnierzy. Prelekcja ma na celu wyjaśnienie sensu walki i powstrzymanie wieloletnich, dalekosiężnych skutków komunistycznej propagandy.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

